

Heemkundige Kring Glabbeek vzw

Maatschappelijke zetel: Moutsbornstraat 9, 3380 Bunsbeek - ☎ 0497 53 33 34

☎ 0475 39 04 00 (secretariaat) - 0485 76 60 14 (voorzitter)

RPR Leuven / Ondernemingsnummer 0447.620.554

E-mail: info@heemkunde-glabbeek.be

Website: <http://www.heemkunde-glabbeek.be>

Facebook: <https://www.facebook.com/heemkundeglabbeek/>

Opzoeken naar je voorouders: hoe begin je eraan?

Wat aanbevelingen en informatie (april 2021)

De geboorteaakte van Petrus Joannes Claes, de latere hoofdonderwijzer en gemeentesecretaris van Bunsbeek (1863-1931)

Inleiding:

Meer en meer mensen zijn vandaag nieuwsgierig naar hun voorouders: wie waren ze, wat deden ze, zijn er speciale dingen over hen te vermelden? Voor beginners is het daarbij niet evident om te weten hoe je aan de opzoeken moet beginnen en hoe je zo weinig mogelijk beschikbare informatie over het hoofd ziet. Vanuit de interesse voor onze geschiedenis is onze Kring al heel lang bezig met stambomen en het opzoeken van gegevens over onze voorouders. Een hoogtepunt hierbij in het verleden was het project 'Klim eens in je stamboom' ten behoeve van de leerlingen van de Glabbeekse en Bekkevoortse basisscholen, waarvoor ik in 2005 de Glabbeekse Cultuurprijs kreeg. In april 2013 organiseerden we een lezing met als spreker Johan Van Rietvelde over 'Stamboomonderzoek voor beginners'. En in oktober 2018 waren we gastheer bij een 4-daagse opleiding voor beginners, verzorgd door Familiekunde Leuven met als titel 'Ontdek het verhaal van je familie'.

Dergelijke opzoeken moesten in een vrij recent verleden voor een belangrijk deel gebeuren in gemeentearchieven of andere archieven (burgerlijke stand, bevolkingsregisters, parochieregisters, ...). Dat kan natuurlijk nog steeds, bv. voor wie niet zo handig is met de computer of voor gegevens die men (nog) niet vindt op internet. Recent hebben we in dit verband ook heel wat mogelijkheden zien ontstaan langs internet. Langs de vragen die we krijgen van diverse kanten, hebben we kunnen vaststellen dat het toch wel nuttig is om te weten wat allemaal kan. In de hiernavolgende tekst beschrijven we een aantal van de verschillende bronnen waar je terecht kan.

Heb je bijkomende vragen bij jouw opzoeken of bij de aanbevelingen in deze tekst, dan proberen wij u te helpen! (zie contactgegevens op de laatste bladzijde).

Edmond Denruyter, voorzitter HKG

Enkele voorafgaande opmerkingen

- Vroeger werden de namen en voornamen nogal dikwijls op verschillende manieren geschreven! Zo kan Franciscus evengoed Frans als François heten en komen we in oude registers de familienaam Giedts evengoed tegen als Giets of Geets. Dat is natuurlijk storend bij opzoekingen, vooral op de computer. Men kan hierbij dus best zijn verbeelding gebruiken en waar mogelijk eens proberen met de optie die sommige programma's bieden om ook naar naamvarianten te zoeken.
- In verband met de informatie die kan verkregen worden bij het gemeentebestuur, gelden een aantal regels. Door een recente wetgeving zijn de termijnen voor de openbaarheid van de akten van de burgerlijke stand nu als volgt, behalve voor de betrokkene zelf of een kleine kring van belanghebbenden rond hem:
  - overlijdensakten: na 50 jaar
  - huwelijksakten: na 75 jaar
  - andere aktes (geboorteaktes, ...): 100 jaar

De bevolkingsregisters in de ruime zin zijn niet vrij raadpleegbaar, maar men kan wel uittreksels of afschriften bekomen. Ze worden vrij raadpleegbaar vanaf 120 jaar na het einde van de in de registers behandelde periodes.

Voor de akten en registers die nog niet openbaar zijn, gelden bijzondere procedures.

- Vele oudere stukken zijn in handschrift en dat veranderde in de loop van de tijden, net zoals sommige woorden, uitdrukkingen, afkortingen, ... Oudere parochieregisters zijn daarenboven in het Latijn (maar de teksten van de formulering in de akten zijn grotendeels steeds gelijkaardig, zodat men na wat oefenen toch al een eind op weg kan).
- Vele documenten, vooral de niet-officiële, zoals stambomen opgesteld door anderen, doodsbrieven, ..., bevatten fouten. Neem dus niet klakkeloos over wat je vindt, maar controleer waar mogelijk, bv. door vergelijking met officiële bronnen.

A. Verschillende bronnen van informatie

1. Basisgegevens waarover men meestal beschikt

Mondelinge overlevering

Onze oudere familieleden en kennissen kunnen ons al een heel stuk op weg helpen met hun herinneringen aan onze voorouders.

Doodsbrieven, doodsprentjes en aandenkens

Doodsberichten en aanverwante documenten zijn zeer nuttig voor een eerste verkenning: ze vermelden meestal de geboorte- en sterfdatum en de geboorteplaats, de directe verwanten, vroeger ook dikwijls het adres van het 'sterfhuis' (dus de woonplaats van de overledene).

Vele doodsprentjes vermelden ook op een algemene manier de familienamen van de overledene en zijn partner, meestal in de volgende volgorde: eerst de familienaam van de overledene, dan die van zijn of haar partner, van zijn of haar moeder, van de moeder van zijn of haar partner.

Andere documenten met betrekking tot familiegebeurtenissen

Trouwboekjes zijn officiële documenten, met gegevens over de trouwers en hun ouders en ook de geboortes van de kinderen worden hierin genoteerd. Ook wel interessant zijn de andere documenten bv. brieven, foto's, uitnodigingen, menu's, ..., vooral met betrekking tot familiegebeurtenissen, zoals eerste en plechtige communie, huwelijken, jubileumvieringen, ...

2. Officiële primaire bronnen

Aktes van de burgerlijke stand

De burgerlijke stand zoals wij hem nu kennen, met geboorteaktes, huwelijksaktes, overlijdensaktes, ..., is ontstaan na de Franse revolutie, **rond 1795**. Naast de eigenlijke aktes, zijn er soms ook andere bijhorende documenten, zoals geboortettesten en attesten met betrekking tot de militieverplichtingen bij de huwelijksakte.

- de **archieven van de gemeente(s)**. In principe vindt je geboorteaktes, huwelijksaktes en overlijdensaktes in de gemeente waar de aktes zijn opgesteld. Dikwijls moet je dan ook op verschillende plaatsen zijn. Ook zijn er meestal 'tienjarige tafels' bij elk soort aktes, met de lijst van de personen en jaar en nummer in het jaar van de akte.
- het **Rijksarchief: search.arch.be**. Toegang is gratis, maar je moet wel registreren. Voor documenten die nog niet online beschikbaar zijn, wordt aangegeven waar men ze kan raadplegen.
- **family search: <https://www.familysearch.org/>** of langs www.familiekundevlaanderen-leuven.be¹. Deze verzameling gefilmde gegevens gaat uit van de 'Mormonen', de Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Toegang is gratis, maar je moet wel registreren. Een gedeelte van de door hen gefilmde aktes en bijlagen gaat ondertussen al tot 1930. Het vergt wel wat oefening om zijn weg te vinden in de films: soms vindt men delen over verschillende gemeentes in dezelfde film en er is geen index bij een film van bv. 800 of meer bladzijden.
- **geniwal.be**: Waalse website, misschien interessant voor het opsporen van personen in het Waalse landsgedeelte. Betalende site (€ 25 per jaar).
- **Bekkevoort – Huwelijken 1695-1900**: (<http://heemkringbekkevoort.be/databank.html>) (burgerlijke stand): alfabetisch op naam van de bruidegom en alfabetisch op naam van de bruid

Parochieregisters

In de parochieregisters vinden we de gegevens met betrekking tot de dopen, de huwelijken en overlijdens. Deze registers bestaan op de meeste plaatsen **sinds het begin van de zeventiende eeuw (dus rond 1600)**. Sommige registers zijn moeilijk terug te vinden (of verloren gegaan). Andere problemen zijn het dikwijls moeilijk leesbaar handschrift (al dan niet in het Latijn) en het feit dat de pastoors zich bij de inschrijving niet altijd veel zorgen maakten over de juiste schrijfwijze van de namen.

Voor vele parochies hier in de regio bestaan er **bewerkte parochieregisters ('Vandenbosch')** voor geboortes en/of dopen, huwelijken en overlijdens. Deze zijn vooral interessant omdat hierin ook aan enige 'gezinsreconstructie' gedaan werd (bv. broers en zussen in het geboorte-/ doopregister gegroepeerd vermeld, met aanduiding van vader, moeder en getuigen).

Andere oplossingen voor het vinden van data in parochieregisters zijn onder meer:

---

¹ De site van Familiekunde Leuven is een soort portaalsite, waarop men links vindt naar diverse informatiebronnen over onze familiegeschiedenis.

- de **ariadne databank** op www.familiekundevlaanderen-leuven.be.
- **family search**, bv. langs <https://www.familysearch.org/> of langs www.familiekundevlaanderen-leuven.be. Zie hoger.
- het **Rijksarchief: search.arch.be**. Zie hoger. Slechts een gedeelte van de aktes is digitaal beschikbaar. Je kan hier ook zoeken op de naam van de personen.

3. Secundaire bronnen voor gegevens over onze familiegeschiedenis

Bevolkingsregisters

Deze vormen de enige officiële bron voor de samenstelling en evolutie van een gezin gedurende een periode van 10 jaar, met aanduiding van de gegevens over de aankomst in de gemeente en het verlaten van de gemeente naar een andere woonplaats.

- de **archieven van de gemeente(s)**.
- **family search**, zie hoger.

Kadastergegevens

- Een van de mogelijkheden om te weten waar onze voorouders op een bepaald ogenblik woonden, zijn de historische kadasterkaarten met bijbehorende leggers. Zo zijn er de kadasterkaarten en de leggers van P. C. Popp, die tussen 1842 en 1879 een belangrijk deel van België in kaart bracht.
- Op de website van Geopunt Vlaanderen, **geopunt.be**, vindt men naast actuele kaarten ook verschillende soorten historische kaarten en kan men voor dezelfde plaats overschakelen van de historische kaarten naar de actuele kaarten. Hier vindt men onder meer de hoger vermelde Popp-kadasterkaarten. Nuttig om weten is dat de perceelnummers van vandaag nog grotendeels dezelfde zijn als die in de kaarten van Popp.
- Voor de kadastrale legger van Popp kan men onder meer terecht op <https://poppkad.ugent.be>. De legger vermeldt per eigenaar de percelen die hij in eigendom heeft, met vermelding van oppervlakte en aard.
- Onder meer voor de vier Glabbeekse dorpen bestaan ook de '**historische atlassen**' van **Paul Kempeneers**, met een bewerkte versie van de historische kadasterkaarten en de namen van de eigenaars in 1860 en gedeeltelijk ook in 1845 (soms zelfs in eerdere periodes).

(Oudere) Kiezerslijsten

Recente kiezerslijsten zullen normaal niet verspreid worden omwille van privacy. Voor wie nog oudere lijsten kan raadplegen, is dit interessante documentatie, omdat men hierin het adres, het beroep en de geboortedatum vindt van de kiesgerechtigden van dat ogenblik. In een bepaalde periode vond men daarin ook de geboorteplaats van de kiesgerechtigde en de naam en geboortedatum van de echtgenoot van de persoon.

Stambomen op internet

Op internet kan men heel wat informatie uit stambomen terugvinden. Hierin komen nogal eens fouten voor, die dan dikwijls vlijtig door anderen gekopieerd worden, dus hierbij zal men best voorzichtig zijn. Voorbeelden van nuttige sites zijn:

- Geneanet: <https://nl.geneanet.org>. Om hier ten volle gebruik van te kunnen maken, moet men geabonneerd zijn. Behalve de gegevens uit bestaande stambomen vindt men hier soms ook andere informatie, bv. uit publicaties.
- My Heritage: <https://www.myheritage.com>. Om hier ten volle gebruik van te kunnen maken, moet men geabonneerd zijn. Er zijn verschillende soorten van betalende abonnementen: Premium, Premium Plus, Data).

Volkstellingen

Zie onder C de tellingen waarover onze Kring beschikt. Vooral de telling van het jaar IV (1796) wordt vaak geraadpleegd. Hierin vindt men systematisch informatie over de inwoners van de gemeente, zoals naam en voornaam, beroep, leeftijd, ...

Militiegegevens

De archieven betreffende militie vind je terug in het archief van het Legermuseum in Brussel (tot 1914) en in het Centrum voor Historische Documentatie van de Krijgsmacht in Brussel-Evere (periode na 1914).

Op internet zijn op diverse plaatsen ook wel gegevens te vinden over gesneuvelde soldaten en anderen (al dan niet met betrekking tot bepaalde conflicten).

Notarisakten

Oudere akten vindt men niet meer bij de notaris, maar worden bewaard op het **rijksarchief** (zie hoger). Akten die geen honderd jaar oud zijn kan men enkel raadplegen met toelating van de notaris (bv. verkoopakten, testamenten en nalatenschappen, akten van bekendheid bij overlijden, huwelijkscontracten, ...).

B. Registreren van de informatie

Er zijn verschillende gebruikelijke manieren om de bij het onderzoek gevonden gegevens te ordenen; Je kan de feiten achter elkaar zetten in een bepaalde volgorde, maar je kan ze ook in een overzichtelijk schema zetten. In het eerste geval kunnen meer gegevens worden verwerkt, maar is het resultaat minder overzichtelijk.

Je kan bv. ook kiezen tussen het opnemen van alleen mannelijke lijnen of van zowel mannelijke als vrouwelijke lijnen. Je kan het voorgeslacht van uzelf of van een andere persoon in kaart brengen ofwel het nageslacht van een oudere bekende voorouder. Je kan een stamreeks maken, met alleen de voorouder in één mannelijke lijn, of een stamboom met alle nakomelingen georganiseerd volgens de mannelijke lijn. Je kan een 'kwartierstaat' maken met zowel mannelijke als vrouwelijke voorouders, of een 'parenteel' met zowel mannelijke als vrouwelijke nakomelingen, enz.

Voor de registratie kan je ook gebruik maken van een van de computerprogramma's die daarvoor beschikbaar zijn. Veel gebruikte programma's zijn Aldfaer (voor Windows, gratis, zie www.aldfaer.net) en My Heritage (zie <https://www.myheritage.com>). Er is een gratis versie van My Heritage, maar deze is beperkt tot een relatief klein aantal personen (zie ook hoger). Ook het programma Pro-Gen (draait op Dos) wordt nog door velen gebruikt.

C. Stamboomonderzoek: enkele nuttige bronnen uit de papieren of digitale collectie van de Heemkundige Kring Glabbeek

- **Vertaalde en gerangschikte parochieregisters 'Vandenbosch':**
  - Attenrode: geboorten, huwelijken, overlijdens 1619-1900
  - Bunsbeek: geboorten en dopen 1591-1900
                              huwelijken en ondertrouwen 1592-1900
                              overlijdens en begraafakten 1636-1900
  - Glabbeek: geboorten, huwelijken, overlijdens 1663-1808 / 1846-1900
  - Kapellen: geboorten, huwelijken, overlijdens 1607-1797
  - Wever: geboorten, huwelijken, overlijdens 1618-1900
  - Zuurbemde: geboorten, huwelijken, overlijdens 1619-1900
  - Vissenaken Sint-Maarten: geboorten, huwelijken, overlijdens 1599-1900
  - Vissenaken Sint-Pieter: geboorten, huwelijken, overlijdens 1631-1900
- **Transcriptie van parochieregisters 'Alex Laermans':**
  - Attenrode: 1619-1803
  - Glabbeek: 1684-1857
  - Kapellen: 1720-1797
  - Wever: 1721-1798
  - Zuurbemde: 1705-1808
- **Alfabetische tafels parochieregisters 'Jozef Hendrickx'**
  - Bunsbeek: dopen 1591-1792
                              huwelijken 1591-1792
                              overlijdens 1591-1792
- **Indices op parochieregisters 'René Hermans':**
  - Attenrode: dopen 1619-1816
                              huwelijken 1619-1817
                              begrafenissen 1620-1815
- **Andere parochieregisters:**
  - Hoeleden – Tafels parochieregisters 1695-1799: dopen, huwelijken, overlijdens
- **Overlijdensberichten en aanverwante documenten uit de collectie van HKG:**
  - **Verzameling Glabbeek en directe omgeving:**
    - Excel-bestand met voor meer dan 8.000 overleden personen basisgegevens en aanduiding van de doodsberichten (brieven, prentjes, aandenkens, ...) en foto's van graven waarover we beschikken.

- Digitale bestanden van doodsberichten en foto's van graven waarover we beschikken.
- Verzameling op papier (origineel of kopie) van de doodsberichten en foto's van graven waarover we beschikken.
- **Verzameling Diest en omgeving:**
  - Excel-bestand met voor meer dan 600 overleden personen basisgegevens en aanduiding van de doodsberichten (brieven, prentjes, aandenkens, ...) en foto's van graven waarover we beschikken.
  - Verzameling op papier (origineel of kopie) van de doodsberichten en foto's van graven waarover we beschikken.
- **Verzameling (Oost-)Limburg en diverse streken:**
  - Excel-bestand met voor bijna 4.000 overleden personen basisgegevens en aanduiding van de doodsberichten (brieven, prentjes, aandenkens, ...) en foto's van graven waarover we beschikken.
  - Verzameling op papier (origineel of kopie) van de doodsberichten en foto's van graven waarover we beschikken.
- **Volkstellingen:**
  - De volkstelling van 1692 in Glabbeek en van 1709 in Glabbeek, Kapellen, Sint-Margriet-Houtem, Vissenaken en Zuurbemde (transcriptie P. Kempeneers).
  - De volkstelling van 1702 in Oostelijk Vlaams-Brabant (transcriptie Familiekunde Vlaanderen regio Leuven).
  - De volkstelling van 1747 in Oostelijk Vlaams-Brabant (transcriptie Familiekunde Vlaanderen regio Leuven).
  - De volkstelling van het jaar IV (1796) in Bunsbeek (ActaGena).
De Bunsbeekse volkstelling van 1795 kritisch bekeken (Alex Laermans, HKG-jaarboek 1997).
  - De volkstelling van 1795 in de gemeente Weveren (Alex Laermans, HKG-jaarboek 1998).
- **Enkele oude kiezerslijsten en aanverwante documenten.**
- **Historische atlassen van P. Kempeneers (met eigenaars van percelen in 1845 en/of 1860):**
  - Attenrode-Wever
  - Bunsbeek
  - Glabbeek-Zuurbemde
  - Kapellen
  - Hoeleden
  - Vissenaken
  - Sint-Margriet-Houtem
- **Enkele familiestambomen**

Boeken over stamboomonderzoek en hulpmiddelen bij het onderzoek:

- Vannoppen, H., Ontdek uw familieverleden: De stamboom en geschiedenis van uw familie - Complete en praktische gids voor het reconstrueren van uw familieverleden, 2001, Deltas.
- Vanderhaeghe, J., Speuren naar je voorouders - Praktisch stamboomonderzoek, 2de herziene druk, 1995, Vlaamse Vereniging voor Familiekunde, Antwerpen
- Van de Nes, G., Maak uw eigen stamboom - Handboek voor genealogie en heraldiek, 1994, Tirion, Baarn.
- Van der Tang, A., Stamboomonderzoek - Speuren naar het familieverleden, vierde druk, 1987, Prisma Boeken, Wijnegem.
- Pama, C., Heraldiek en genealogie - Een encyclopedisch vademecum, 1969, Prisma Boeken.
- Kempeneers, P., Oud schrift - Lezen, begrijpen, overzetten, 2006, Garant, Antwerpen - Apeldoorn.
- Kempeneers, P., Oude woorden of woordenlijst met afkortingen, cijfers, Middelnederlandse en vreemde woorden, Latijn, gevonden in archiefstukken, 2013; Tienen.
- Debrabandere, F., Brabants Etymologisch Woordenboek, 2010, Davidsfonds, Leuven.
- Exemplaren / kopieën van enkele stambomen.
- Vlaamse Stam - Tijdschrift voor familiegeschiedenis (1965 tot 2014 digitaal, nummers vanaf 2015 op papier).
- Brabant Cronikel - Driemaandelijks tijdschrift voor familiekunde in Vlaams-Brabant.
- Van der Auwera, H., Persoonsregistratie tijdens het Ancien Régime en de 19de eeuw - Een archiefgids en typologische studie voor het stadsarchief van Tienen, Bijdragen van het Hagelands Historisch Documentatiecentrum nr. 10, 2015, Tienen.

D. Vragen om informatie of hulp?

Voor bijkomende vragen kan je terecht bij de opstellers van deze brochure:

- **Edmond Denruyter**, voorzitter HKG
e_denruyter@outlook.com, 016/77 12 37 of GSM 0485/76 60 14
- **Staf Vandegaer**, collectiebeheer en beleidsondersteuning HKG
gvandegaer@telenet.be, 0497 53 33 34